

Årsberättelse 2009 avseende Kvalitetsregistret; Bakteriell meningit

1) 62 fall med akut bakteriell meningit är registrerade under 2009 jämfört med 98 registrerade fall under 2008 och c:a 90 fall/år tidigare. Detta är en signifikant minskning vilket indikerar att många fall med akut bakteriell meningit under 2009 inte registrerats.

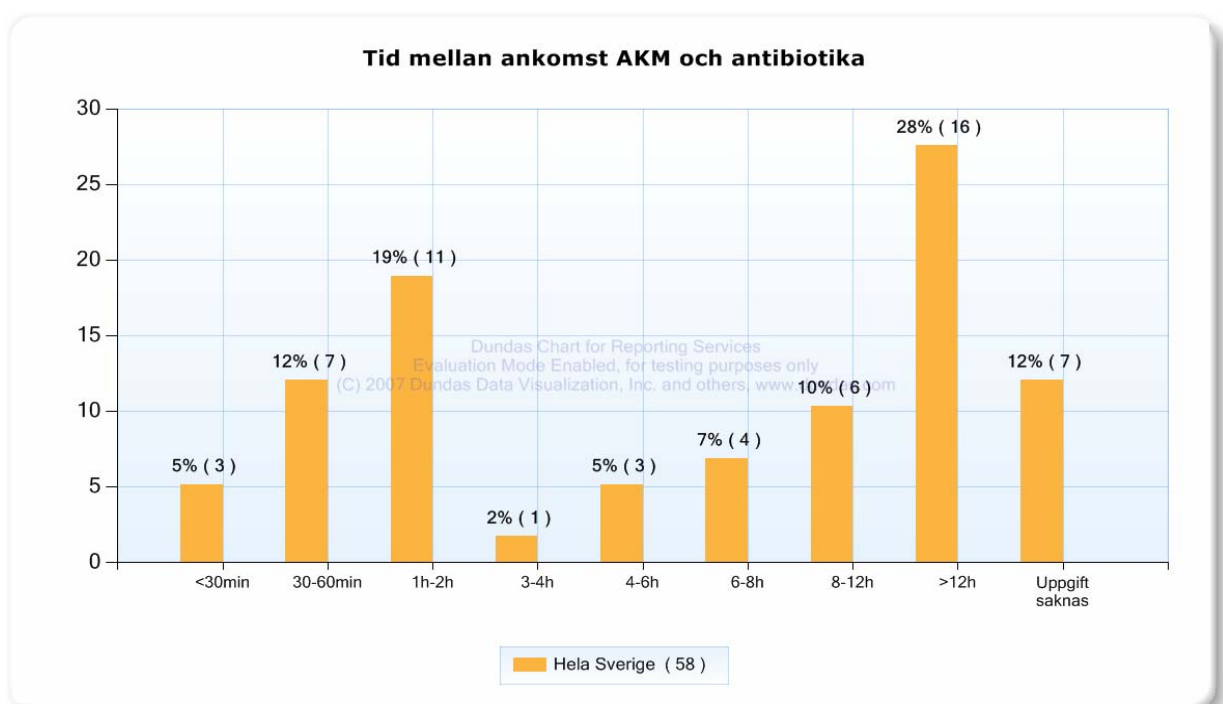
2) Vakenhetsgraden (RLS och/eller GCS) vid inkomst noterades i 90 % av fallen vilket är ungefär som 2008 och en högre andel jämfört med tidigare år. Detta är en viktig parameter och ett av kvalitetsmålen för 2010 är att vakenhetsgraden anges i >80% av fallen. Detta uppfylldes alltså för 2009. Relativt kraftigt mentalt påverkade – RLS >2 rapporterades i drygt en fjärdedel (27%) av fallen vilket är en något lägre siffra jämfört med 2008.

3) Fördröjd behandlingsstart (>1 timme från inkomst) rapporterades i c:a 70% av fallen vilket är en högre siffra jämfört med 2008. Mycket försenad behandlingsstart (>12 h efter inkomst) noterades i 28%.

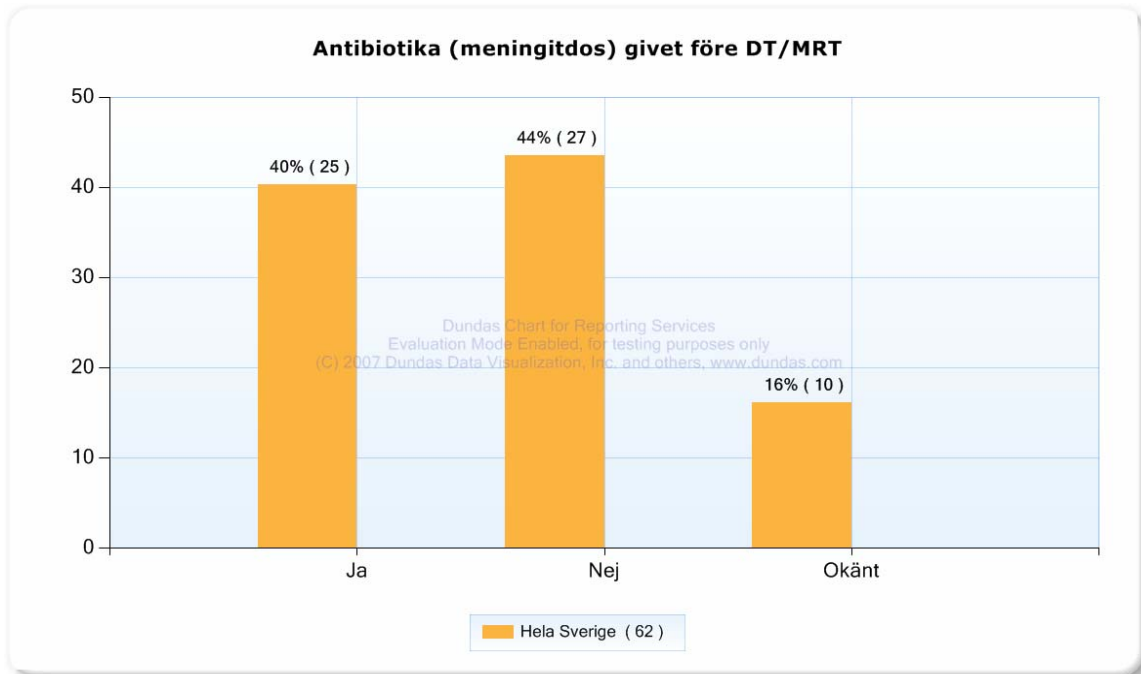
Adekvat behandling mot akut bakteriell meningit bör sättas in inom 1 h från inkomst.

Således startades adekvat behandling senare än vad som rekommenderas i en stor majoritet av fallen och kraftigt försenad behandling gavs i över en fjärdedel vilket inte är acceptabelt.

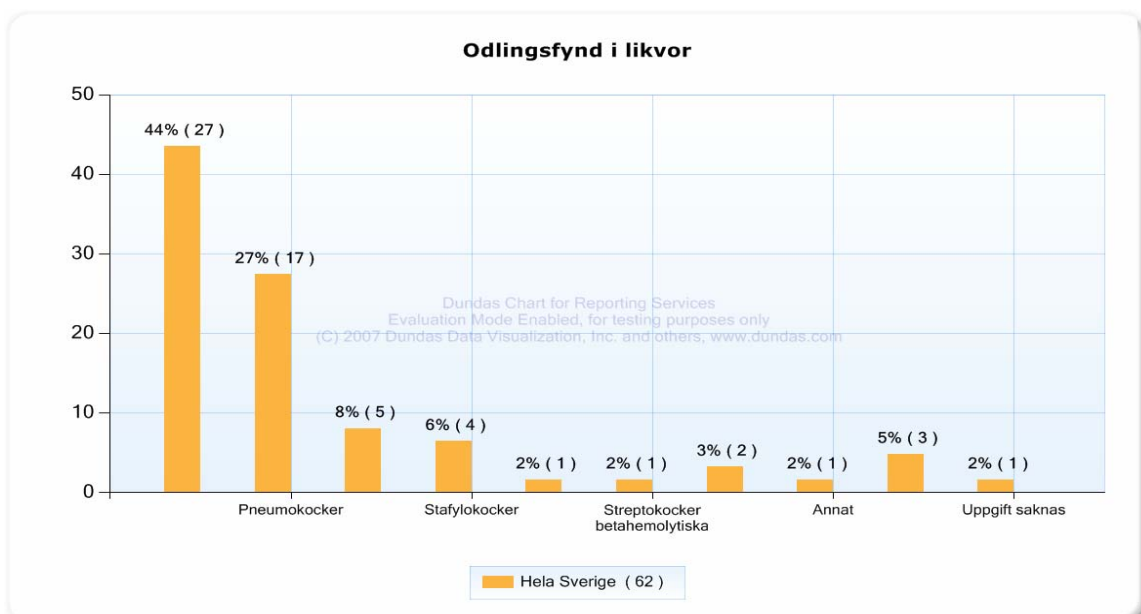
Kvalitetsmålet för 2010 är att >50% av fallen ska behandlas adekvat inom 1 h från inkomsten.

4) Behandlingen startades först efter datortomografi (DT)-hjärna i c:a hälften av fallen vilket sannolikt är en viktig förklaring till försenad behandlingsstart i många fall. Diagnosen erhålls bäst genom lumbalpunktion (LP). Det föreligger sannolikt en obefogad rädsla att utföra LP utan föregående DT-hjärna.

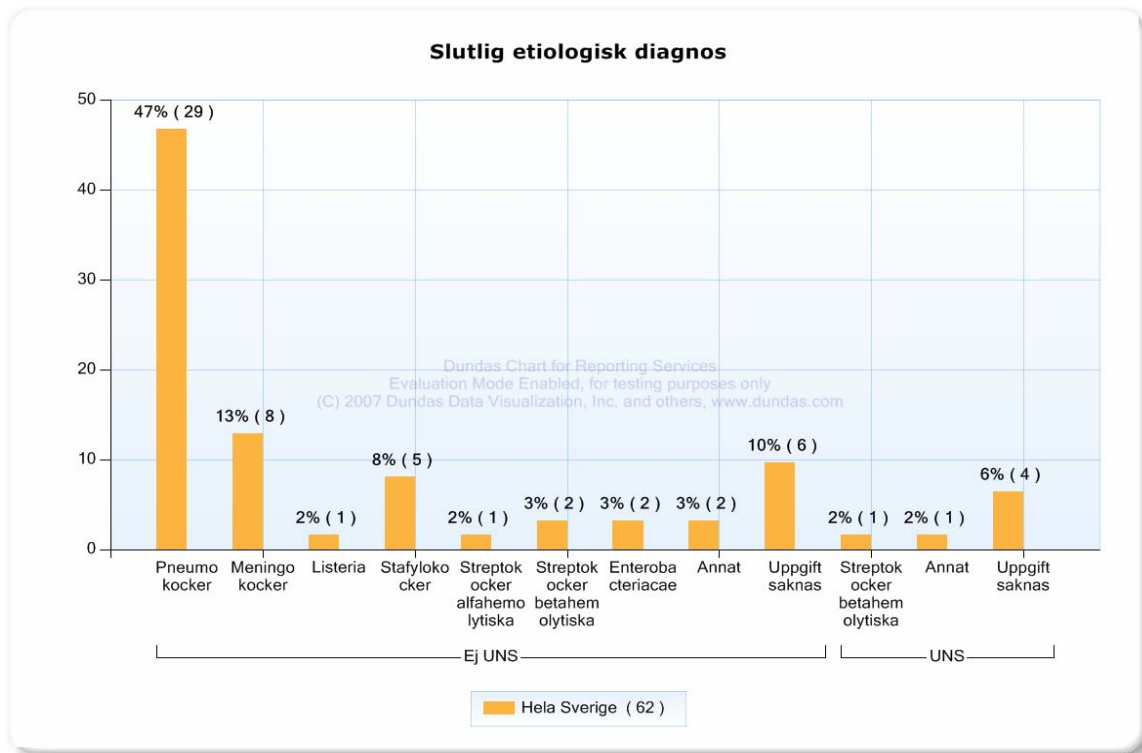

5) Behandling startades ofta innan LP utfördes vilket är adekvat men tycks samtidigt ha resulterat i onödigt många (44%) negativa likvorodlingar. Andelen negativa blododlingar var c:a 30%. Dessa siffror liknar de från 2008. Således finns risk att missa etiologiskt agens vilket kan resultera i onödigt bred antibiotikabehandling. Därför är det en fördel att göra LP innan antibiotikabehandling startas.

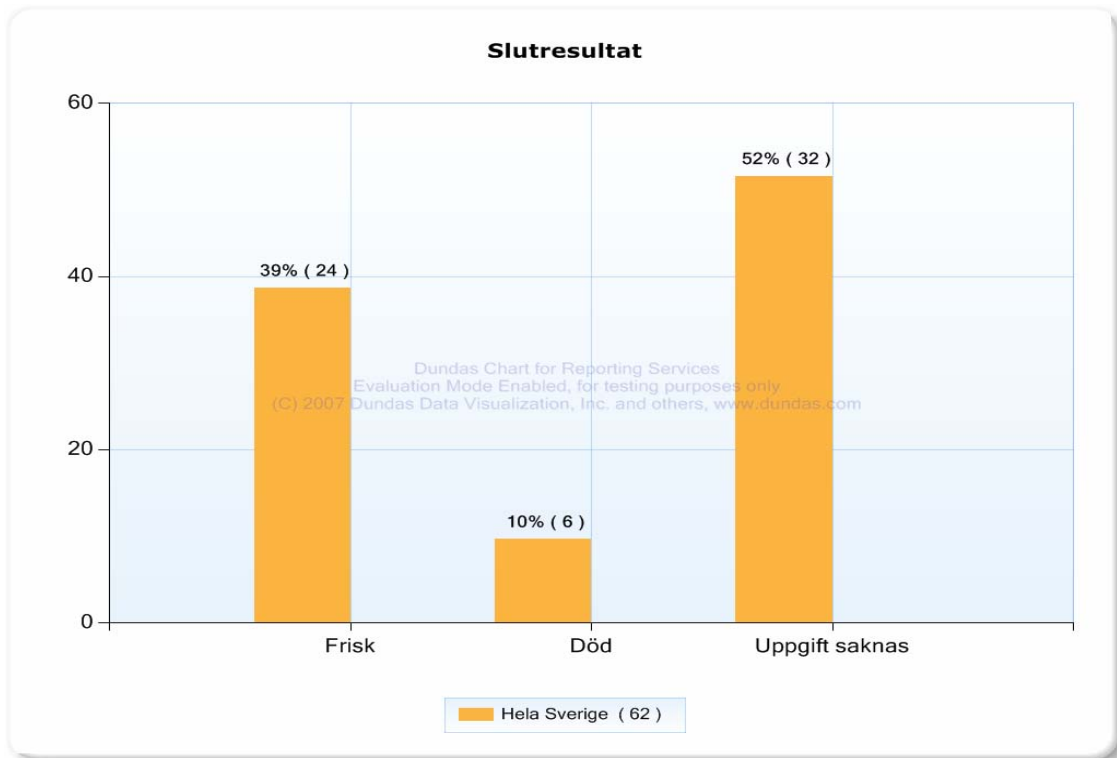
6) Initialt antibiotikaval var, liksom 2008, adekvat i c:a 85% av fallen. Kortison gavs initialt i drygt hälften av fallen jämfört med c:a 70% under 2008. Således en försämring jämfört med tidigare.

7) Etiologisk diagnos erhöles i c:a 85 % av fallen. Pneumokocker dominerade starkt som etiologiskt agens – knappt hälften av samtliga fall.

8) C:a 2/3 vårdades på intensivvårdsavdelning initialt vilket indikerar att akut bakteriell meningit är en svår sjukdom.

9) En mortalitet på 10% noterades vilket är en låg siffra i internationell jämförelse. Dock noterades inte uppgift avseende utfall/slutresultat i hälften av fallen varför mortalitetssiffran är okänd (troligen högre än 10%). Ett kvalitetsmål för 2010 är att samtliga patienter följs upp med återbesök inom 3 månader och att slutresultatet noteras i kvalitetsregistret.

Sammantaget verkar kvalitetsregistret inte ha fungerat lika bra under 2009 som tidigare. Detta illustreras främst av att andelen rapporterade fall minskat men även av att många formulär är ofullständigt ifyllda vilket innebär att uppgift saknas i 10-50% av fallen avseende de olika parametrarna. Detta gör att registrets validitet försämrats.

Man kan dock utläsa att handläggningen/behandlingen av akut bakteriell meningit inte är helt adekvat i många fall och att en viss försämring skett. Detta gäller främst försenad adekvat antibiotikabehandling. Eftersom många formulär är ofullständigt ifyllda är det oklart om den något försämrade handläggningen har resulterat i försämrat utfall/slutresultat.

Det är ytterst angeläget att förbättra följsamheten till kvalitetsregistret och att med hjälp av kvalitetsmålen för 2010 förbättra behandlingen.

En orsak till den försämrade registreringen (registerföljsamheten) och handläggningen bedömer jag som bristande resurser, främst inom den akuta infektionssjukvården.

Martin Glimåker
Registeransvarig; Bakteriella meningiter
Överläkare
Karolinska, Solna